

شہنگال؛ شوینگہی شہری داہاتوو

24-06-2021

نووسہرہگان

ناوہندی لیکۆلینہوہی رووداو

کورتہ : ئہوہی لہ سنوور لہ گہل تورکیا روودہدات رووداوئیکی نامۆ نییہ. شہری داہاتوو نہک لہو ناوچانہ بہلکوو لہ شہنگال دہبیت.

ئەوێ له سنوور له گەل تورکیا روودەدات رووداویکی نامۆ نییە. شەپری داھاتوو نەک لە و ناوچانە بە لکوو له شەنگال دەبێت. هەریمی کوردستان ۳۳۰ کم سنووری له گەل تورکیا هەیە. ۱۹۰ کم له سنووری دەھۆکە و ۱۴۰ کم له سنووری هەولێر. بەر له سالی ۲۰۰۳، پەكەكە له مهودایه كی ۵۵ کیلۆمەتری له زاخۆوه تا كانی ماسی، له و ناوچه یه دا هه بووه كه ناوچه یه كی ته واو سه خته. به لأم دواى ۲۰۰۳، پەكەكە زیاتر سنووری خۆی فراوانتر کردو بەرەو شنگالیش کشاوه.

له سه رده می سه دامدا، له سالی هه شتا كندا هه ردوو وه زیری به رگری عیراق و تورکیا لیكتیگه یشتنیان ئیمزا کرد بۆ هاتنه ناوه وێ سنووره كان به ئامانجی كیومال كوردنی گرووپه داوا كراوه كان كه هه رلایه ك بتوانیت ۱۰ كم بێته ناوه وه. له سه ر ئه وه ش رێككه وتن ئه گه ر رووبه ره كه له مه زیاتر بوو ده بێت هه ردوولا ئاگاداری یه ك بكن وهاتنه ناوه وه كه ته نها بۆ ماوه ی ۳ رۆژ بێت. بۆ ئه و هه ماهه نگیه ش، ۱۵ ئه فسه ی عیراقی له فه یله قی ۷ سوپای تورکیا له دیاربه كر ده سه ته به كاربوون بۆ هاوئا هه نگی كوردن له كاتی ده ستیوه ردانی سه ربازی.

ئەوێ ئیستاش روودەدات له سنووره كان شتیکی هاوشیوه ی ئه وه یه. هه لبه ت شەپری داھاتوو له سه ر شەنگال دەبێت و سروشتی ئه مه ش وه ك شەپری هەریمی دەبێت. رێگه ی ئاوریشم له كرماشان، كه لار، كفری، دووزخو رماتوو، ناحیه ی عه له م له باكووری سه لآحه دین، له پشیشیه وه ناوچه ی تللول، باب حه زه ر، ته له عفه ر و شەنگاله وه ئینجا بۆ سنووری عیراق-سوریا و، له ویشه وه بۆ لوبنان و ده ربای سپی ناوه پراست ده روات. ئیستا له ته له عفه ره وه بۆ زوومار وسحیلا وسنووری سوریا (ده ستی راستی ناوچه ی تللول و حه زه ر و لای ته له عفه ر ناوچه ی كشتووكالین) و له هه ر دوولای راست و چه پی ئه م ناوچانه به سنووری ۵۰ كم له هه رلایه ك دراوه به خانه وا ده ی ئه ندامانی هه شد بۆ ئه وه ی دیموگرافیا ی ئه و ناوچه یه بگۆرن.

تورکیا له بهرچه ند هۆكارێك له دۆخی شەنگال نیگه رانه:

- شەنگال پردی په یوه ندی نیوان قه ندیل و باكووری سوریا به بۆ په كه كه.

- به شیکی ئیزیدییه كان بوونه ته په كه كه و ئه وان هشی نه بوونه په كه كه هیزی دیکه یان بۆ دروست كراوه.

ئه وان پالپشتی دارایی و چه ك له هه شد وه رده گرن.

هه لبه ت بابه ته كه له وه ش گه وهره تره ئیستا ژماره یه كی زۆری هیز له و ناوچه یه دا هه ن كه هه ندیكیان موشه كی بالیستیشیان پییه.

شهنگال ۷۸۰ كم له ته له بیبه وه دووره به لأم ئیران موشه كی هه به كه ۱۲۰ كم زیاتر ده روات. مه ودا ی نیوان شهنگال و شوینه كانی

دیكه یش به م شیوه یه یه:

بۆ لارقیه كه بنكه ی رووسی لێیه ۵۳۵ كم دووره.

بۆ بنكه ی سه ربازی ئه مریکی له ته نه ف له سوریا ۲۲۰ كم دووره.

بۆ بنكه ی ئه سه د ۳۰۵ كم دووره. بۆ دهۆك-۱۲۳ كم و بۆ قامیشلو-۸۰ كم دووره و به سه ر هه ولێریشدا زاله.

ده كرئ له رێگه ی شهنگاله وه هه م گوشار له تورکیا و هه میش گوشار له هه ریمی كوردستانیش زیاد بكریت. كاتی خۆی قاسم سلیمانی

به گرووپه كانی هه شدی وتیوو كه شهنگال وه كو كورسی ئیمام عه لی وایه.

سه ربیكه ن، ناوه ندی هاوبه شی نیوان هیزه كانی عیراق و پشیمه رگه كه بپارداراوه چالاك بكرین ته نیا هه ندیكیان ده سه ته به كاربوون و،

ئەوێ موسل چالاك نه كراوه. بۆچی؟ چونكه گرووپه كانی هه شد نایانه ویت رێككه وتنی شهنگال سه ربگریت. مملانیی سه ره كی له سه ر

شهنگاله نه ك شوینه كانی دیکه.